



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Instructio practica ...**

De Horis Canonicis Juxta Rubricas Breviarii Romani ritè recitandis - In qua etiam ipsæ Rubricæ Notis brevibus illustratæ, & Martyrologij Romani nomina suis Accentibus signata continentur, Ad Faciliorem Discentium Vsvm Ac Praxin

**Lohner, Tobias**

**Dilingæ, 1676**

Tit. XIII. De Matutino.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48333)

VII. Modus dicendi Absolutiones & Benedictiones ante Lectiones, legendi & terminandi Lectiones, dicendi Responsoria post Lectiones, Responsoria brevia post Capitula, habetur in prima Dominica de Adventu.

VIII. Quomodo sit inchoandum & terminandum Officium per Horas, habetur in Psalterio. f. Quomodo terminandum per Antiphonas B. MARIÆ, habetur in fine Completorij.

F. Excepto casu, quo singulæ Horæ minores privatim dicerentur, tunc enim Hora quævis per Orationem Dominicam terminanda foret, id quod non in Psalterio, sed infra titulo 16. & 32. dicitur.

IX. Sed ut hæc omnia facilius habeantur, positæ sunt sequentes Rubricæ de singulis Horis, earumque partibus distinctè cognoscendis.

### TITULUS XIII.

#### DE MATUTINO.

I. **A**D Matutinum g hæc per ordinem regulariter dicuntur, secundùm diversitatem Officij, nisi aliter in quibusdam diebus h. notetur. *Pater noster*, *Ave MARIA*, *Credo*, omnia secretò. Deinde clarâ voce Hebdomadarius i. dicit: *Domine Labia mea* &c. pollice signando sibi os signo Crucis: *DEVS in Adjutorium* manu extensâ signando se signo Crucis à fronte ad pectus, & à sinistro humero usque ad dextrum (quod servatur in principio k. omnium Horarum, cum dicitur *DEVS in Adjutorium*) cum *Gloria Patri* & aliis, ut in principio Psalterij. Deinde dicitur Invitatorium conveniens Officio de Tempore vel Sancto l. quod dicitur cum Psalmo *Venite exultemus* eo modo, quo in Psalterij

principio, describitur dicto Psalmo, & repetito Invitatorio dicitur Hymnus, qui Officio de Tempore vel de Sancto convenit.

G. Sic dictum, eò quòd ordinariè matutino tempore dicitur.

H. Uti in Officio Defunctorum, & triduo ultimo Sacre Hebdomadæ contingit.

I. Sic vocatur, qui per hebdomadam initium facere debet Officio, & Capitula atque Orationes canere.

K. Ergo non in medio facienda Crux est, etiamsi idem Versus dicatur.

L. Omittitur hoc Invitatorium in Festo Epiphaniæ, & triduo ultimo Sacre Hebdomadæ, & quando in Officio Defunctorum unum tantum Nocturnum dicitur. Omissio autem Invitatorio etiam Psalmus *Venite* cum Hymno sequenti omittitur.

II. Postea in Duplicibus & Semiduplicibus dicuntur novem Psalmi (sed in Dominicis plures, ut in Psalterio) cum suis Antiphonis & Versibus, quæ Tempori vel Festo conveniunt, & totidem Lectiones cum octo Responsoriis, aliquando cum novem, ut suis locis ponitur per tres Nocturnos distinctos hoc modo.

III. In primo Nocturno *m.* dicuntur tres Psalmi cum tribus Antiphonis, post singulos Psalmos una Antiphona, sed tempore Paschali, id est, à Dominica in Albis usque ad Pentecosten *n.* (præterquam in Officio Ascensionis Domini) tres Psalmi cujusque Nocturni dicuntur sub una Antiphona, & in fine cujusque Nocturni dicitur Versus *o.* postea *Pater noster p. Et ne nos. Absolutio. Exaudi. Benedictio Benedictione perpetua* & aliæ ad singulas Lectiones, ut in prima Dominica Adventûs ordinantur. Deinde leguntur tres Lectiones de Scriprura, quæ per Ordinem in Officio de Tempore occur-

runt, ( nisi aliæ assignentur 9. ) & ad singulas Lectiones dicitur unum Responsorium conveniens Officio : Si de Tempore, ut in Proprio de Tempore ; Si de Sancto , ut in Proprio Sanctorum ; alioquin ut in Communi , etiamsi Lectiones primi Nocturni sint de Scriptura Officij de Tempore.

M. Sic dicto, quia Antiqui noctu tres Vigilias observabant, & distinguebant; quartæ verò Vigiliæ Laudes servabant, uti Gavantus l. 4. c. 1. n. 9. notat.

N. Intellige quoad Antiphonas, nam quoad alia tempus Paschale usque ad Sabbati post Pentecosten Vesperas exclusivè durat.

O. Sic dictus, eò quòd per illum ad DEUM vertamur, & debitam intentionem renovemus, uti iterum Gavantus l. c. n. 13. notat.

P. Secretò in Choro usque ad *Et ne nos &c.*

Q. Uti fit in Duplicibus primæ Classis, & Festis in Feria majore aut Vigilia occurrentibus.

IV. In fine ultimi Responsorij cujuscunque Nocturni dicitur *Gloria Patri* cum repetitione partis Responsorij eo modo, quo notatur in tertio Responsorio primæ Dominicæ in Adventu, nisi aliter in propriis locis notetur. r.

R. Uti fit in triduo ultimo Sacræ Hebdomadæ & Officio Defunctorum, in quibus non dicitur hoc *Gloria Patri*.

V. In secundo Nocturno dicuntur alij tres Psalmi, Antiphonæ, Versus, *Pater noster*, Absolutio *Ipsius pietas*, & ei consequentes Benedictiones, ut in dicta Dominica prima de Adventu: tres Lectiones de aliquo Sermone, aut de vita illius Sancti, de quo fit Officium, & ad quamlibet Lectionem unum Responsorium.

VI. In tertio Nocturno alij tres Psalmi cum Antiphonis, ut suprà: post tertiam Antiphonam Versus *Pater noster*, Absolutio *A vinculis*, & Benedictiones

nes

nes consequentes ad singulas Lectiones, quæ erunt de Homilia Evangelij de Tempore, vel de Festo, secundum qualitatem Officij, ut in eadem prima Dominica de Adventu ponuntur. Post septimam & octavam Lectionem dicitur Responsorium Officio conveniens, id est, post quamlibet unum, aliquando autem etiam dicitur post Nonam. s. ut suis locis notatur, & in fine ultimi Responsorij aut Octavi aut Noni dicitur *Gloria Patri*, ut supra, nisi aliter signetur. Si non dicitur nonum Responsorium, post ultimam Lectionem dicitur Hymnus *DEVM laudamus*.

s. Uti fit in Dominicis Adventus, & à Septuagesima usque ad Pascha.

VII. In Officio trium Lectionum ad Matutinum *Pater noster*, *Ave MARIA*, *Credo*, *Domine Labia*, Invitatorium, & Hymnus in Feriali Officio, si non sint in Proprio de Tempore, dicuntur ut in Psalterio: In Festis de Festo, ut in Communi Sanctorum; deinde Nocturnum Feriæ, ut in Psalterio, id est, duodecim Psalmi cum sex Antiphonis, & Tempore Paschali cum una Antiphona, Alleluja: qui dicuntur tam in Officio Feriali, quàm in Festis Simplicibus.

VIII. Post Psalmos & Antiphonas dicuntur Versus in Feriali Officio, ut in Psalterio: in Festis, ut in Communi Sanctorum; qui in Festis sumitur secundum Feras ex Nocturno Communis, unde sumuntur Responsorialia, ut dicitur infra in Rubricis de Versibus & Responsorialibus. t. Post Versum dicitur *Pater noster*, Absolutio, & Benedictiones, ut habetur infra in Rubricis de Absolutionibus & Benedictionibus. Tres Lectiones (si non adsit Homilia) singulæ in Feriali Officio dicuntur de Scriptura, quæ

eo die

eo die occurrit in Proprio de Tempore: si adfit Homilia, singulæ tres de Homilia. In Festis prima & secunda de eadem Scriptura, tertia de Sancto. Si fuerint duæ Lectiones de Sancto, prima tantum erit de Scriptura. *u.*

*T.* De facto autem in singulis Ferijs post Psalmos & Verficulos de Tempore sunt descripti.

*V.* Nisi ex tribus unam facere placeat.

**IX.** Post singulas Lectiones in Ferijs, extra Tempus Paschale, dicitur unum Responsorium, ita ut dicantur tria Responsorialia; tempore Paschali verò & in Festis duo tantum Responsorialia dicuntur, scilicet post primam & secundam Lectionem tantum. In fine ultimi Responsorij, secundi scilicet, aut tertij dicitur *Gloria Patri* cum repetitione partis Responsorij, nisi aliud notetur. Quæ Responsorialia in Officio de Sanctis sumuntur ex Communi Sanctorum; ex Feriali Officio, ex Dominicis, quando propria per Ferias non distribuuntur, ordine descripto in Rubricis de Responsorialibus. Quando non dicitur tertium Responsorium, post tertiam Lectionem dicitur *Te DEVM laudamus.*

#### TITULUS XIV.

#### DE LAUDIBVS.

**I.** AD Laudes x. dicto Hymno *Te DEVM*, vel ultimo Responsorio; Hebdomadarius absolute dicit: *DEVS in Adjutorium* ut supra. *z.* & dicuntur Psalmi, & Canticum *Benedicite* vel aliud, ut habetur in Feriali Officio extra Tempus Paschale cum Antiphonis Officio convenientibus. Qui Psalmi & Canticum in Dominicis per annum (exceptis Dominicis à Septuagesima usque ad Dominicam Pal-